

ЗАУВАЖЕННЯ

до проекту рішення Запорізької обласної ради “Про звернення депутатів Запорізької обласної ради до Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем’єр-міністра України щодо визнання тимчасової окупації території України Російською Федерацією”

Управлінням юридичного забезпечення діяльності ради виконавчого апарату Запорізької обласної ради розглянутий поданий на правову експертизу проект рішення “Про звернення депутатів Запорізької обласної ради до Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем’єр-міністра України щодо визнання тимчасової окупації території України Російською Федерацією” (далі – Проект рішення). За результатами проведення вищезазначеної експертизи підготовлені такі зауваження.

Проектом рішення пропонується прийняти звернення депутатів Запорізької обласної ради до Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем’єр-міністра України щодо визнання тимчасової окупації території України Російською Федерацією (далі – Звернення).

Зазначене Звернення закликає до негайного прийняття проекту Закону України від 08.12.2015 реєстраційний номер 3593 «Про тимчасово окуповану територію України»; скасування розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.01.2017 № 8-р «Про затвердження плану заходів, спрямованих на реалізацію деяких засад державної внутрішньої політики щодо окремих районів Донецької та Луганської областей, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження»; забезпечення громадського контролю за виконанням рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15.03.2017 щодо припинення переміщення вантажів через лінію зіткнення. При цьому Звернення не містить вимог щодо визнання тимчасової окупації території України Російською Федерацією. Тобто, вимоги, зазначені у Зверненні, не відповідають змісту його назви.

Також в преамбулі Проекту рішення зазначено посилання на ст. 49 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», яка за змістом визначає повноваження депутата ради та не містить підстав та обґрунтувань для прийняття запропонованого Проекту рішення. Тому її застосування в даному випадку є недоцільним.

Що стосується суб’єктів владних повноважень, яким адресоване звернення, слід зазначити таке. Відповідно до ст. 40 Конституції України усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов’язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк. При цьому ст. 19 Конституції України встановлює, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов’язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Тому слід дійти висновку, що вимоги стосовно зобов’язання відповідних органів та посадових осіб здійснити певні

дії мають бути зверненні лише в межах тих повноважень, які надані таким органам та посадовим особам чинним законодавством.

Відповідно до ст. 88 Конституції України Голова Верховної Ради України здійснює повноваження, передбачені Конституцією України, у порядку, встановленому Регламентом Верховної Ради України. Голова Верховної Ради України: 1) веде засідання Верховної Ради України; 2) організовує роботу Верховної Ради України, координує діяльність її органів; 3) підписує акти, прийняті Верховною Радою України; 4) представляє Верховну Раду України у зносинах з іншими органами державної влади України та органами влади інших держав; 5) організовує роботу апарату Верховної Ради України. Із вищезазначеного вбачається, що Голова Верховної Ради України не наділений повноваженнями вирішувати порушені у Зверненні питання. Згідно з п. 3 ч. 1 ст. 85 Конституції України прийняття законів належить до повноважень Верховної Ради України. У зв'язку з цим, частина вимог, зазначених у Зверненні мають бути спрямовані до Верховної Ради України.

Відносно направлення звернення до Прем'єр-міністра України, то слід звернути увагу на те, що в ст. 42 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» визначений перелік питань, які мають вирішуватися зазначеною посадовою особою. Виходячи із змісту цього переліку, не вбачається в повноваженнях Прем'єр-міністра України вирішення питань, порушених у зверненні. Згідно з ч. 2 ст. 41 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Кабінет Міністрів України відповідно до Конституції та законів України здійснює свої повноваження шляхом прийняття рішень на його засіданнях більшістю голосів від посадового складу Кабінету Міністрів України, визначеного відповідно до статті 6 цього Закону. Тому вимоги, зазначені у Зверненні в частині скасування розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.01.2017 № 8-р «Про затвердження плану заходів, спрямованих на реалізацію деяких засад державної внутрішньої політики щодо окремих районів Донецької та Луганської областей, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження» мають бути спрямовані до Кабінету Міністрів України.

Крім того, однією із вимог Звернення є негайне прийняття проекту Закону України від 08.12.2015 реєстраційний номер 3593 «Про тимчасово окуповану територію України». Однак звертаємо увагу на те, що на офіційному веб-порталі Верховної Ради України www.rada.gov.ua проект Закону із зазначеними реквізитами відкрито 01.11.2016 та знято з розгляду.

Разом з цим, на офіційному веб-порталі Верховної Ради України www.rada.gov.ua зареєстровано проект Закону «Про тимчасово окуповану територію України» від 19.07.2016 № 3593-д, який станом на 17.03.2017 опрацьовується в комітеті.

Що стосується вимоги забезпечення громадського контролю за виконанням рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15.03.2017 щодо припинення переміщення вантажів через лінію зіткнення зазначаємо про таке.

Відповідно до п. 2 Указу Президента України № 62/2017 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 березня 2017 року «Про

невідкладні додаткові заходи із протидії гібридним загрозам національній безпеці України» (далі – Указ) встановлено, що контроль за виконанням рішення Ради національної безпеки і оборони України, введеного в дію цим Указом, покладено на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України. Створення умов для залучення громадськості до контролю за реалізацією заходів, передбачених Рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 15.03.2017, введеного в дію Указом (далі – Рішення), покладено на Міністерство внутрішніх справ України, Національну поліцію України, Національну гвардію України, Державну фіскальну службу України за участю Служби безпеки України.

Таким чином вбачається, що питання участі громадськості у здійсненні контролю за виконанням Рішення в подальшому має бути вирішено визначеними у ньому суб'єктами.

Отже, враховуючи вищевикладене, Проект рішення разом із Зверненням підлягають доопрацюванню, з урахуванням зазначених зауважень.

Начальник управління юридичного
забезпечення діяльності ради виконавчого
апарату Запорізької обласної ради

С.О.Мороз
